

Bruxelles, 23. lipnja 2021.
(OR. en)

10100/21

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0228 (COD)**

TRANS 424
FIN 504
CADREFIN 321
POLGEN 110
ENER 297
TELECOM 270
COMPET 508
MI 498
ECO 68
CODEC 954

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	15. lipnja 2021.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2021) 309 final
Predmet:	KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU na temelju članka 294. stavka 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije o stajalištu Vijeća o donošenju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju Instrumenta za povezivanje Europe i stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1316/2013 i (EU) br. 283/2014

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2021) 309 final.

Priloženo: COM(2021) 309 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 15.6.2021.
COM(2021) 309 final

2018/0228 (COD)

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE
EUROPSKOM PARLAMENTU**

na temelju članka 294. stavka 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

o

**stajalištu Vijeća o donošenju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju
Instrumenta za povezivanje Europe i stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1316/2013 i
(EU) br. 283/2014**

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE
EUROPSKOM PARLAMENTU**

na temelju članka 294. stavka 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

o

stajalištu Vijeća o donošenju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju Instrumenta za povezivanje Europe i stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1316/2013 i (EU) br. 283/2014

1. KONTEKST

Datum slanja prijedloga Europskom parlamentu i Vijeću (dokument COM(2018) 438 final – 2018/0228 COD):	6. lipnja 2018.
Datum mišljenja Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora:	19. rujna 2018.
Datum mišljenja Odbora regija:	10. listopada 2018.
Datum stajališta Europskog parlamenta, prvo čitanje:	17. travnja 2019.
Datum prosljeđivanja izmijenjenog prijedloga:	9. lipnja 2021.
Datum donošenja stajališta Vijeća:	14. lipnja 2021.

2. CILJ PRIJEDLOGA KOMISIJE

Instrument za povezivanje Europe (CEF) jedan je od instrumenata financiranja u okviru višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. Opći je cilj CEF-a razvoj i modernizacija transeuropskih mreža u području prometa, energetike i digitalizacije te olakšavanje prekogranične suradnje u području energije iz obnovljivih izvora.

Kad je riječ o prometu, cilj je CEF-a pridonijeti dovršetku osnovne transeuropske prometne mreže do 2030. i sveobuhvatne mreže do 2050. CEF-om se ujedno podupire modernizacija mreže TEN-T, a posebno uvođenje infrastrukture za alternativna goriva i digitalizacija prometa. U okviru CEF-a provodit će se i civilno-vojni projekti u području prometa s dvojnog namjenom.

Kad je riječ o energetici, težište je na doprinosu razvoju transeuropskih energetske mreže, daljnjoj integraciji unutarnjeg energetske tržišta i interoperabilnosti prekograničnih i međusektorskih mreža; olakšavanju prekogranične suradnje u području energije iz obnovljivih izvora i omogućivanje dekarbonizacije integracijom obnovljivih izvora energije.

Kad je riječ o digitalizaciji, cilj je CEF-a pridonijeti uvođenju sigurnih i zaštićenih digitalnih mreža vrlo velikog kapaciteta i 5G sustava te povećanju otpornosti i kapaciteta osnovnih digitalnih mreža u skladu s ciljevima europske digitalne povezivosti za 2025. i 2030.

3. PRIMJEDBE NA STAJALIŠTE VIJEĆA

Stajalištem Vijeća u prvom čitanju, donesenim 14. lipnja 2021., podupiru se glavni ciljevi prijedloga Komisije. Najvažnije su izmjene u odnosu na prijedlog Komisije navedene u nastavku:

Proračunski elementi, stope sufinanciranja

Uvrštene su nove odredbe u vezi sa zaključcima Europskog vijeća od 21. srpnja 2020. o posebnoj potpori iz naslova 1 klastera 2, Europska strateška ulaganja za dovršetak glavnih prekograničnih željezničkih veza koje nedostaju među kohezijskim zemljama. Komisija može podržati te odredbe.

Komisija može prihvatiti odredbe kojima se određuje dodjela sredstava iz Kohezijskog fonda kojima se utvrđuju rokovi primjene određenih pragova: 1. za države članice čiji je bruto nacionalni dohodak (BND) po stanovniku mjeren u standardima kupovne moći i izračunan na temelju podataka Unije za razdoblje 2015.–2017. manji od 60 % prosječnog BND-a po stanovniku u 27 država članica EU-a, 70 % od 70 % iznosa koji su prenijele u CEF jamči se do 31. prosinca 2024.; 2. do 31. prosinca 2025. ukupni iznos dodijeljen za mjere u kohezijskoj državi članici ne smije premašiti 170 % udjela te države članice u ukupnom iznosu prenesenom iz Kohezijskog fonda.

Komisija može prihvatiti izmjenu indikativnih postotaka dodijeljenih sredstava iz kohezijske omotnice, kojom se utvrđuje da će se 85 % omotnice upotrijebiti za mjere koje se odnose na učinkovite, međusobno povezane i multimodalne mreže, a 15 % za mjere koje se odnose na pametnu, održivu, uključivu i sigurnu mobilnost.

Uključena je odredba za prometni sektor kojom se utvrđuje prag od najviše 10 % udjela opće omotnice koji se može upotrijebiti za operacije mješovitog financiranja. Uključena je odredba u kojoj se navodi da se kohezijska omotnica ne smije upotrebljavati za operacije mješovitog financiranja. Odredbama se predviđa fleksibilnost pa stoga Komisija može prihvatiti te izmjene.

Uvršten je prag koji pokazuje da će se do 15 % ukupnog proračuna sektora energetike raspodijeliti za prekogranične projekte u području energije iz obnovljivih izvora uz mogućnost povećanja tog udjela do 20 %. Komisija može prihvatiti tu izmjenu.

Utvrđen je prag kojim se dopušta iskorištavanje do 1 % ukupnog proračuna za tehničku i administrativnu pomoć. Komisija može prihvatiti tu izmjenu.

Sljedeće izmjene stopa sufinanciranja uključene su u sektor prometa: u općoj omotnici uključene su mjere za potporu unutarnjih plovnih putova i željezničke interoperabilnosti te

mjere za prilagodbu prometne infrastrukture za potrebe kontrola na vanjskim granicama Unije s mogućnošću odobravanja veće stope sufinanciranja od 50 %. Najveća stopa sufinanciranja za mjere koje se odnose na dovršetak glavnih prekograničnih željezničkih veza koje nedostaju među kohezijskim državama članicama iznosi 85 %. Stopa sufinanciranja za civilno-vojne projekte dvojne namjene utvrđena je do 50 %. Najviša stopa sufinanciranja za kohezijsku omotnicu ne smije premašiti 85 %. Mogućnost povećanja stope sufinanciranja za 5 % za projekte koje provode integrirane strukture upravljanja, uključujući zajedničke pothvate, uključena je i za opću omotnicu i za kohezijsku omotnicu. Za mjere koje se provode u najudaljenijim regijama najveća stopa sufinanciranja povećana je na 70 % za prometni, energetske i digitalni sektor, a za mjere provedene u okviru sinergijskih programa rada stopa sufinanciranja može se povećati za 10 %. Komisija može prihvatiti te izmjene.

Prihvatljivost

U prometnom sektoru proširen je opseg prihvatljivosti mjera. U osnovnu mrežu TEN-T uključene su veze sa zračnim lukama. Na sveobuhvatnoj mreži TEN-T uvrštene su morske luke i luke unutarnjih plovnih putova, kao i sastavnice sveobuhvatne mreže smještene u državama članicama koje nemaju kopnenu granicu s drugom državom članicom. Komisija može prihvatiti te izmjene.

Uvršten je novi članak o prilagodbi mreže TEN-T civilno-vojnoj dvojnoj namjeni kojim se utvrđuju zahtjevi prihvatljivosti mjera za doprinos razvoju infrastrukture s dvojnomo namjenom i koji uključuje provedbeni akt o utvrđivanju zahtjeva za infrastrukturu dvojne namjene. Uvrštena je odredba kojom se Komisiji omogućuje da zatraži prijenos iz omotnice za vojnu mobilnost u opću omotnicu ako postoje neiskorištena sredstva. Komisija može prihvatiti te izmjene.

Uvedene su izmjene u okvirnim popisima koridora osnovne prometne mreže i prekograničnih veza u sveobuhvatnoj mreži. Komisija može prihvatiti te izmjene.

Uključena je odredba kojom se utvrđuje da su troškovi povezani s kupnjom zemljišta prihvatljivi za kohezijsku omotnicu samo u skladu s Uredbom o zajedničkim odredbama. Komisija može prihvatiti tu izmjenu.

Uključena je nova odredba o mogućnosti sufinanciranja mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora. Komisija može prihvatiti tu izmjenu.

Za digitalni sektor uvedena je nova klauzula o kibersigurnosti. Njome se predviđa da se za sve ili određene mjere u okviru posebnih ciljeva utvrđenih za digitalni sektor pozivi na podnošenje prijedloga i pozivi na podnošenje ponuda mogu, iz opravdanih sigurnosnih razloga, ograničiti na subjekte koji imaju poslovni nastan ili se smatra da imaju poslovni nastan u državama članicama i koji su pod izravnom ili neizravnom kontrolom država članica ili državljana država članica. Komisija može podržati tu izmjenu.

Programiranje, bespovratna sredstva, upravljanje sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava

Uvrštena je nova odredba o programima rada kojom se utvrđuje da će prvi programi rada obuhvaćati pozive na podnošenje prijedloga, njihove teme i okvirni proračun za prve tri godine, kao i mogući okvir za preostalo razdoblje. Komisija može prihvatiti tu izmjenu.

Za sektor energetike uključena je odredba o projektima od zajedničkog interesa i posebnim ciljevima za interkonekcije i sinkronizaciju elektroenergetskih sustava s mrežama EU-a. Komisija može prihvatiti tu izmjenu.

Dodatno je razrađena odredba o odobrenju država članica uz podnošenje prijedloga. Uključena je nova odredba kojom se omogućuje provedba postupka odabira projekata u dvije faze. Proširen je popis kriterija za dodjelu koje Komisija mora uzeti u obzir, u mjeri u kojoj je to primjenjivo. Uvršten je novi članak o odobravanju financijske pomoći Unije u kojem se navodi da se odluke o odabiru donose provedbenim aktima i utvrđuju daljnje obveze za provedbu sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava. Komisija može prihvatiti te izmjene.

Zadržana je odredba kojom se mjere koje su dobile „pečat izvrsnosti” smiju sufinancirati iz Kohezijskog fonda. Komisija može prihvatiti tu odredbu.

4. ZAKLJUČAK

Općenito, u postignutom dogovoru zadržani su ciljevi i ambicioznost izvornog prijedloga Komisije te se omogućuje potrebna razina fleksibilnosti za provedbu CEF-a. Komisija prihvaća stajalište Vijeća.

Postignut je dogovor o zajedničkoj izjavi Vijeća Europske unije i Europske komisije o provedbi Instrumenta za povezivanje Europe u razdoblju 2021.–2027. (u prilogu).

Prilog:

„Zajednička izjava Vijeća Europske unije i Europske komisije o provedbi Instrumenta za povezivanje Europe u razdoblju 2021.–2027.”

U skladu sa zaključcima Europskog vijeća od 21. srpnja 2020., Vijeće i Komisija podsjećaju da će se u provedbi Instrumenta za povezivanje Europe u razdoblju 2021.–2027., od iznosa navedenog u članku 4. stavku 2. točki (a) podtočki i. Uredbe o CEF-u, iznos od 1 384 000 000 EUR (u cijenama iz 2018.) upotrijebiti za dovršetak glavnih prekograničnih željezničkih veza koje nedostaju među državama članicama koje ispunjavaju uvjete za financiranje iz Kohezijskog fonda.”